

Rigorózní práce **Mgr. Aleny Zdražilové**

na téma

„Alternativní formy rodinného soužití“

P O S U D E K O P O N E N T A

Předložená rigorózní práce má celkem 105 stran. Je rozdělena poněkud netradičně do samostatného úvodu, dvou oddílů, přičemž součástí prvního i druhého oddílu je i závěr; první oddíl je rozdělen do 20 kapitol, druhý oddíl do 12 kapitol (k 12. kapitole srov. níže, většina kapitol je ještě dále členěna. Vpředu je položen obsah, za textem následují seznam zkratk, seznam použité literatury, stručný přehled práv a povinností nesezdaného soužití, přehledná tabulka práv a povinností manželů a registrovaných partnerů, abstrakt a resumé.

Použitá literatura je velmi bohatá; člení se na knihy, právní předpisy, časopisy, články a studie (zdejší řazení je vskutku neobvyklé, ba nesprávné) a internetové zdroje. Poznámkový aparát je relativně sporý, protože autorka do něj zahrnuje i to, co má být součástí textu, takže odkazů na literaturu, tzv. citací ve vlastním slova smyslu, je pomálu. Nicméně veden je pečlivě; patrně ne však lege artis.

V úvodu autorka přibližuje čtenáři obsah předkládané práce, přičemž konstatuje, že z alternativních forem rodinného soužití vybírá právě jen nesezdané soužití a registrované partnerství (resp. jeho některé specifické národní verze).

Oddíl věnovaný otázkám nesezdaného soužití se počíná obecnými otázkami, základními pojmy. Autorka pak v samostatné kapitole zkoumá postavení osob v nesezdaném soužití, a to - jinak to není možné - z hlediska jednotlivých dílčích právních oblastí, a dále pak také jejich práva a povinnosti v

jednotlivých právních sférách života.

Ve druhém oddílu se autorka zabývá problematikou registrovaného partnerství, přičemž postupuje - lze říci - obvyklou cestou: totiž od vymezení homosexuality a její historie, včetně právního zakotvení u nás, a to jak v minulosti, tak dnes (totiž v jednotlivých právních předpisech), k zákonu o registrovaném partnerství. Právní úpravu jím danou probírá dosti podrobně. Navazuje otázkami osvojení homosexuální dvojicí. Následně probírá tři základní modely právní úpravy homosexuálních svazků (severský, francouzský a nizozemský). Podrobněji se pak věnuje zvláštnímu evropskému institutu francouzského práva - PACSu. V závěru vyslovuje relativní pozitivní hodnocení právního stavu homosexuálních vztahů u nás.

Zatímco ke všemu, co bylo zatím zmíněno žádné větší výhrady nemám, kapitola dvanáctá druhého oddílu je prostě vadná. Týká se alternativních forem rodinného soužití de lege ferenda. Již podle názvu tedy vlastně nepatří do druhého oddílu, ale je to jakýsi exkurs, popř. třetí oddíl práce.

Problém je už v tom, že práce, ač předkládaná v květnu t.r., tedy po té, co je známa tzv. parlamentní verze návrhu občanského zákoníku, publikovaná jak na stránkách ministerstva spravedlnosti, tak na stránkách parlamentních, vychází z jakéhosi mnohem staršího návrhu, rozcházejí se tedy samozřejmě odkazy na čísla paragrafů, ale - co je horší - v poslední době došlo v některých směrech k podstatným změnám v obsahu návrhu. To se týká i mnoha otázek, které autorka zmiňuje v předmětné kapitole. První a nejpodstatnější změnou je to, že na základě politického rozhodnutí bylo z návrhu vypuštěno všechno, co se týkalo registrovaného partnerství.

Pak už se jen klade otázka, proč se autorka zabývala i dalšími otázkami, které přináší návrh obč. zákoníku, když s předmětnou zkoumanou problematikou nemají nic společného.

Doktorandka zvolila téma zajímavé, živé, aktuální, a u nás nedořešené, i když sama autorka je k platnému právu vlastně nekritická. Lze říct, že autorka zmapovala zvolené téma náležitě, do případné hloubky i šíře, a téma do značné míry

vyčerpala. Práce není popisná, autorka uvádí v mnoha směrech vlastní názory a stanoviska. S výhradou prve v závěru uvedenou také nemám k práci žádné zásadní připomínky.

Práce je napsána pěknou češtinou a čistým slohem.

Uvítala bych, kdyby se doktorandka k obsahu kapitoly dvanácté druhého oddílu, tj. k platné verzi návrhu občanského zákoníku při obhajobě práce vyjádřila.

Takto závěrem mohu říct, že předložená práce je velmi dobrá, což dovoluje vyslovit celkový závěr, že vyhovuje všem podmínkám, které jsou kladeny na práce tohoto druhu. Proto ji **d o p o r u č u j i** k přijetí.

V Praze, 2011-06-12 doc. JUDr. Michaela Zuklínová, CSc.

oponentka